

GAZETA WARSZAWSKA

W^oSRZODĘ DNIA 12. MARCA ROKU 1788.

Z Warszawy dnia 12. Marca. Kommissya Rzpltey Skarbu Kor: wydała trzy *Uniwersaly*: Jeden: *Względem Czerwonych Złotych oberzniętych*. Drugi: *Względem niewybijania po Miastach y Miasteczkach Targowego*. Trzeci: *Względem Remis = Komor Pogranicznych*. Z tych pierwszy, położony już jest w Suplemencie Gazety dzisiejszey; inne położą się w Gazetach przyszłych.

Z Wiednia dnia 27. Lutego. Podług Raportu przyślanego od Kommanderującego Korpusem Woyska *Kroackiego* Generała, pod dniem 21. tego miesiąca, przeprowadzenie się *Tureckich* Poddanych do naszego kraju tak jest liczne, iż Statki wzdłuż rzeki *Unna* nie mogą wy-

starczyć na zabieranie *Emigrantow*, od rana do wieczora ukazujących się, y przewożenie ich z bydłem y ruchomościami swoimi na naszą stronę.

Dla wstrzymania takich *Emigracyi*, dnia 18. tego Miesiąca rano z różnych Zamków *Busim, Vranograch, Thodorovo, Poswizd, y Pechi*, 1000. *Turkow* przy Zamku *Vranograch* zebrawszy się, puścili się w pogoń za uchodzącymi swoimi Poddanemi, którzy szukali Protekcyi u naszego w *Oblay* konfystuiącego Oberst Wachmistrza *Sakich*. Przy tej okazyi, między stojącymi tam naszymi *Pikietami y Turkami*, przyszło do utarczki, w której z stro-

ny narzey, 5. tuzi zabitych legio,
y jednego raniono. Z strony *Tur-*
kow, kilku także na placu zabi-
tych było, y zostało, ale więcej
trupów od samych *Turkow* wraca-
jących się nazad, na konie wzięto y
uprowadzono.

W podobnych zamyślach, dla za-
bieżenia rzeczoney *Emigracy*, 600.
Turkow, dnia 18. tego Miesiąca, z
Biach ruszyło ku *Nebluffi*, iednakże
bez rozpoczęcia najmnieyszego
kroku Nieprzyacielstwa.

Podług Raportu Kommandeni-
cego Generała w *Sklawonii* pod d.
18. Lutego, na Rzece *Sawie*, wzdłuż
Sklawonii, 130. *Tureckich* Statków
częścią zabrano, częścią zatopiono.

Ponieważ *Turecka* Forteca *Gra-*
diska, przez harmatny ogień z stro-
ny naszey, tak została zruynowa-
na, że ztamtąd Fortecy naszey w
niczym szkodzić iuż niemoże; prze-
to dalszą Kanonadę do niey cale iuż
nafi zaniechali.

Z *Austryi* d. 19. Lutego, Za złą-
czeniem się dwóch Dworów Cesar-
skich przeciwko *Porcie*, iak nie-
zmiernie urosła Potęga Woienna,
tak też znacznie urosły pretensye
Dworu *Rossyjskiego* do teyże *Porty*.
Wieści publiczne głoszą, że teraz
Rossya żąda (1mo.) Zeby *Porta* wy-
rzekła się na zawsze pretensyi do
wrócenia iey *Krymu*. (2do) Ze-
by ustąpiła Fortecy *Oczakowa*, y
całego owego Kraiu, w którym mie-
szkaia *Tatarowie Nogajscy*. (3tio.)
Zeby także *Rossyi* ustąpiła *Benderu*
y całej *Bessarabii*. (4to) Zeby po-

zwoliła Okrętom *Rossyjskim*, nawet
Woiennym, przeyscia wolnego przez
Kanał *Dardanelki*. (5to.) Zeby
przyślą do *Petersburga* głowę *W.*
Wezyra, iako Autora wybuchnie-
nia terażnieyszey Woyny. (6to.)
Zeby za złamanie *Prawa Narodow*,
popelnione na osobie *J.P. de Bulga-*
kow, zapłaciła 5. *Milliony Piastrów*.
Przy tych wieściach dodają y to,
że pretensye także z strony Dworu
Wiedeńskiego do *Porty*, nie są
mnieyze od *Rossyjskich*.

Kiryjerowie y *Dragonia Austrya-*
cka, mają teraz szyszaki żelazne
kolczyste, broniące ich głowy y
szyie od ciecía szabli *Tureckiey*. Ro-
zumieią jednak, że przeciwko *Ka-*
waleryi Tureckiey, użyią raczey na-
szey *Infanteryi*, którey ogień bar-
zo zwykł mieszać natarczywą y
obfelową *Turecką* Jazdę. Ciężka
nasza *Kawalerya* będzie użyta na
Janczarow; a lekka nasza *Jazda* y
Huzarowie na *Woyska Azyatyckie* y
na inne rozmaite kupy.

Mówią, że podług nowej plan-
ty *Hrabiego de Pellegrini* Generała
Kawaleryi, tylko 20. tysięcy żołnie-
rzy naszych opasze *Belgrad*; tym-
czasem zaś, *Wielkie Woysko* nasze,
poydzie wglęb daley, a to z obu
stron *Dunaiu*. Nie wiemy ieszcze,
czy ta *Planta* iest iuż przyięta. Z
strony Nieprzyaciół mamy niez-
wodną wiadomość, że *Turecki* *Gar-*
nizon w *Belgradzie*, znacznie iest
wzmocniony, tak dalece, że dnia
10. tego Miesiąca, znaydowało się

S U P L E M E N T

DO GAZETY WARSZAWSKIEJ

W 6 SRZODE DNIA 12 MARCA ROKU 1788.

Z Warszawy d. 12. Marca. Kommissya Rzeczypospolitey Skarbu Koronnego, wydała następujący Uniwersał:

Wszystkich w ogólności y każdego w szczególności uwiadomia, że doznała Rępa przed Rokiem 1760. niemalej szkody y oberznietych Czerwonych Złotych wynikły, którey zabiegając wielkzej, Uniwersały Podkarbińskie y Dekreta Trybunałskie, takowe Czerwone Złote uchyliły, potom Uniwersały Kommissji Swoiey tak dawniejsze jako y późniejsze mocą Prawa zaśle, szeregulnie tylko Czerwonym Złotym w wadze kamieniowi od niey wydanemu rownym kursu dozwolily, między tak ważnemi a nową srebrną monetą proporcją ustanowily: gdy zaś teraz większa coraz liczba Czerwonych Złotych oberznietych w wadze ulzczupionych w Kraiu pokazuje się, a trudne jest doyscie skrytych obrzydliwej chciwości złoczyntów, których zbrodnia częstokroć bezkarnie uchodzi, bō rzadko dotrzeszona y dowiedziona być może. Kommissya zaś Skarbowa, nietylko na iawnych falszerzów monet y obrzynaczów Czerwonych Złotych, rygor Prawa wkazując, ale też y sposoby do pohamowanie takowej złości ukrytey, obmyślać jest powinna.

Zaczym z czulości y obowiazkow swoich Urzędowych, niegodziwym zyskom, z ulzczerbkiem Dobra powszechnego tamę zakładając, wiarę publiczną, handel y fortunę Kraiową, które na dobroci wewnętrzney y wadze Czerwonych Złotych zależą, ubezpieczając, Czerwone Złote oberzniete, wagi wyrażoney nietrzymające kasnie, żadnego im kursu, stowornie do dawniejszych Uniwersałów niedozwala, lecz dla przebicia na ważne, aby do Mennicy JKMcI od dawane lub odfylane były zaleca; y takowe Czerwone Złote, u kogokolwiek y gdziekolwiek udającego y biorącego dotrzeszone, że konfiskacie podlegać niają stanowi, obowiazując takich, do których z Prawa należy, iako też wżyskich miłością dobra powszechnego y powinnością Obywatelską, aby dotrzeszone Czerwone Złote oberzniete, wagi nietrzymające areztowali, Kommissji o nich donosili, z których skonfiskowanych Delatorowi połowa dostanie się. Nadto Kommissya chce utawic Obywatelom zbywanie takowych Czerwonych Złotych, które przypadkowo do nich dostac się mogły, złeca Kasyerom Prowincyalnym, aby stowornie do esłów koncem wyrownania sprawiedliwej wagi onym teraz przesłanych, Czerwone Złote oberzniete przyimowali, za każdy zaś es, ile ich na Czerwonym Złotym niedowazonych będzie, po groszu srebrnym jedynym, y nadto na każdym Czerwonym Złotym niewaznym na wydatki przebicia także grosz srebrny jeden wytracali, wartość przynoszającym oddawali, y razem z Kasją przywozili. Czyniąc takowe łatwości, spodziewa się Kommissya, iż przeznacni Obywatele wchodząc w słuźność trokliwości iey, powolnością w uskatecznieniu niniejszego ostrzeżenia, a ci, którym z Prawa dozór należy, bacznym dozorem na przestępnych do zupełnego zilczenia przedsięwzietego zamianu przyłożyć się zechcą. Ten więc Uniwersał poñowiony, aby niezawodney każdego doszedł wiadomości, po Miasłach y Miasłeczkach Publikować, y do Akt każdego Grodu sposobem oblaty podać, a o podaniu z publikacyi wzięte attestała Kommissji Swoiey odesłać Jchmć Panom Superintendentom per Provincias zaleca. Dán w Warszawie na Sessji Ekonomiczney dnia 29. Miesiaca Lutego Roku Pañs. 1788. Adam Łódzia Xiąże Poniński Podskarbi W. Kor. mp: (L.S.)

Z Gniezna d. 4. Marca. Odprawił się tu uroczyste Dzień Imienia Jmci Pana Kazimierza *Raczyńskiego* Marszałka Nadwornego Koronnego, Generała Woiewodztwa *Wielkopolskich* &c. przez JI. PP. Obywatelów tychże Woiewodztw licznie pod czas Komisji dobrego porządku zgromadzonych obchodzony. Obiad wspaniały przy dźwięku muzyki y wielokrotnym z dział biciu, dawał JPan *Józef Skorzewski* Starosta *Gnieźnieński*, na którym spełniano Zdrowie trokliwego o Dobro Woiewodztw swych Ziemiaków Solenizanta.

Z Chełmna d. 25. Lut. Z okoliczności imienia J. X. Macieja *Garnysza* Biskupa *Chełmskiego*, Podkanclerzego Koron: I. P. *Ciemniewski* Podczelży *Chełmski*, zaproszonym od siebie Obywatelom Ziemi *Chełmskiej*, y Powiatu *Krasnostawskiego*, w Dobrach swoich *Zdżanne*, dawał wspaniały Obiad; pod czas którego, przy rezonancyi Kapeli, y biciu z harmat, spełniane było zdrowie Solenizanta.

Z Londynu d. 15. Lutego. We Szrodę, po Zgromadzeniu się *Izby Wyższej* około godzi 10. ranney, *Lordowie* udali się parami do *Westminster* na sławną y tak długo oczekiwaną Sprawę J.P. *Hastings*, przeszłego Gubernatora Generalnego w *Indyi*, ciężko oskarżonego. Parada ciągnęła się dosyć długo; przy końcu iey, Kanclerz Wielki iechał w karecie swey *Gallowey*, za nim iechali *Xiążęta* krwi, *Krolewicowie* *Xiąże de Galles* y *Xiąże de York*, y *Bracia* *Krolewscy*. *Jak Parowie*, y inni od *Izby Niższej*, na wyznaczonych sobie zasiedli mieyscach, żądano po zgromadzeniu uciszenia się; czytano potem *Proklamacyę*, ażeby *Warren Hastings* stawiał się przy *kratkach Izby*. Stawił się zaraz w ciemno - granatowych sukniach, mając przy sobie dwóch swoich *Patronów*, y dwóch swoich *Kaucyonatorów*. Po potroynym schyleniu kolana, kazał mu *Kanclerz Wielki* powstać, a gdy powtórnie wołano o uciszenie się, *Kanclerz Wielki* tak do niego mówić zaczął:

„*Warren Hastings*, przyzwano tu *W. Pana*, nieodmówiwszy *W. Panu* wprzód niczego, końcem usprawiedliwienia siebie. Pozwolono *W. Panu* stawiać *kaucyę*. *Maż* *W. Pan* *Patronów* ku obronie swojej. *Dano* *W. Panu* przeciąg czasu, do należytego przygotowania się, *Skargi* na *W. Pana* są barzo znaczne, y minęło już nie mało czasu, iakże *W. Pan* to miał popelnic, o co *W. Pana* obwiniają. *Bez wąpienia* znalazł *W. Pan* sam korzyści, sobie pozwolone. *Wszakże* nie mney to *W. Pan* za dobroc y pobłażanie, co *W. Panu* ta wyświadcza *szba*, bynajmniey nie *maż* *W. Pan* prawa dopominania się tego. *Niepozwała* się *W. Panu* więcej, tylko, czego każdy z tu obecnych, których około siebie widzieli, prawnie domagać się może. *Brytańczyk* każdy, kiedy się tego dopomina, tedy *Brytański* *Trybunał*, żaden bronie mu tego niepowinien. *Prowadź* więc *W. Pan* obronę swoją w sposób słowny y do pozycyi okoliczności swoich, y do wielkości oskarżenia przeciwko *W. Panu* zamiesionego. *Pamiętaj* na godność y dostojny *Charakter* tych, przeciwko którym *maż* się usprawiedliwić, to jest na *szbę Niższą* *W. Brytanii*. *Może* być, że ta *szba* to, co iestże rzeczą iest wątpliwą, jednym razem zamieni w pewność, y na ow czas wielkość iey powagi bez wąpienia w też ślady za oskarżeniem poydzie.

Pan Hastings odpowiedział na to, co następuje: „*Mylordowie!* *Stawam* przed tym dostojnym *Trybunałem* pełen zaufania, które się gruntuje na wewnętrznym przeświadczeniu o własney moiey poczciwości, tudzież na *Sprawiedliwosci* *Sądu* tego, przed którym się nayduję.

Po skończeniu tego *Ceremoniału*, *Sekretarz Izby Wyższej* czytał *zaskarżenia* przeciwko *J.P. Hastings*, a gdy się czytaniem zfatygował, drudzy go wyreczali. *Czytanie* to trwało aż do godziny 5. po południu. *W tym* *Margraf de Stafford* proponował, ażeby czytanie dalsze do jutra odłożono; co też y nastąpiło. *Wczora* więc rano około godziny 10. po Zgromadzeniu się *Parlamentu*, dalsze czytanie było przedsięwzięte, a gdy się to skończyło.

Pan *Hastings* kazał przez iednego z swoich Patronow Pana *Cowper*, czytać Obronę swoję. Obrona ta przedziwnie napisana, czytana była od Patrona głosem wyraźnym y donośnym y z taką dokładnością, że w Zgromadzeniu zdawała się czynić wrażenie wielkie. Czytanie trwało prawie do godziny 6; po czym Sesiya do dnia dzisieyszego solwowano.

Dziś P. *Burke* imieniem *Izby Niższej* pierwszą ma mieć Mowę przeciwko Panu *Hastings* przed Sądem, oraz odpowiadać na Obronę iego. *Izba Wyższa* y *Niższa*, codziennie, tak iak pierwszego dnia, parami idą do *Westminster*, y w teyże procesyi nazad powracają do Parlamentu. Zadna z Parlamentowych Osob, bez przyczyny słuszney, nie może się absentować.

Królowa z czterema Najstarszemi Królowkami, we Srzodę była na tey Sprawie, nie w Łoży dla Familii Królewskiej przygotowaney, ale na Gale-ryi Xiążęcia d' *Ancaſter*. W Łoży Królewskiej naydowała się Xiążna *de Glouceſter* y *Madame Fitzherbert*. Dam daleko było więcej na tey Sprawie, niż Kawalerow. Po następioney o to rekwiżycyi, pozwolił Kanclerz Wielki Panu *Hastings*, którego więźniem zowią, przy kratkach na stołku usieść. Lordowie wszyscy przy weyściu do Sali, trzy razy ukłonili się Tronowi, dla Króla Jmci wystawionemu.

Od *Tureckich Granic* d. 8. *Lutego*: Pewne wiadomości z *Carogrodu* pod dnem 10. zeszłego Miesiąca donoszą, że tameczne Ministerium nie może daley ukryć swojego zadziwienia, z przyczyny wiadomości odebraney, że Cesarzko - Królowki Dwór zapewne wyda wojnę *Porcie*. Wyłano więc na przętce 1000. *Janczarow* y niektórych Artylerystow do *Orfowa*, którzy tam podobno już nierychło przyjądą. *Rossyjski* Posel nayduie się iezcze w *Siedmiu Wieżach*, y żadnego Biletu, bez wiadomości Tłumaczow *Porty*, którzy pod rozkazami Komendanta *Siedmiu Wież* zostaią, nie może posłać do Przyjaciół swoich.

Z *Austryi* d. 20. *Lutego*. Cesarz Jmć, przed kilką dniami, zrobił swój *Testament*, ktorego Exemplarz ieden, złożył u Vice-Kancelarza Xiążęcia *de Colloredo*, a Exemplarz drugi Xiążęciu *de Kaunitz* do schowania oddał.

Z *Hagi* d. 19. *Lutego*. Wielu *Holendrow*, którzy od *Prusakow* zabrani, do *Wesel* byli zaprowadzeni, przyjęło służbę w woysku *Pruskim*.

DONIESIENIE Z WARSZAWY DNIA 12. MARCA R. 1788.

Jozef *Storch* Furman, powracający z *Warszawy* do *Wiednia*, mający 4. konie y podróżną karotę na 4. osoby, życzyłby sobie tamże kogo zawieść. Można się o nim dowiedzieć na *Długiej Ulicy* naprzeciwko *Cekkauzu* we Dwórku pod Nrm 584.

Kommissya Rzpłtcy Skarbu Koronnego uwiadomia, iż licytacya Woytostwa *Rozañskiego* Jurydycznego w *Woiwodztwie Mazowieckim* Ziemi *Rozañskiej* leżącego, intraty roczney *post expensas* Zll: 145. Lufracya ostatnią ustanowioney mającego, na fundamencie Rezolucyi swo-

tego dnia 3. Marca 1788. zapadły, na dzień 28. Kwietnia Roku tegoż 1788. determinowane. Zaczyni życzący sobie nabycia Emiteusim na rzeczono Woystokwo. odezwy swoje przez Memoryaly przy złożeniu attestatum de Sufficienti pignore od Ziemstwa lub Grodu proprii distriktu do Kommissji swojej na trzy dni przed terminem Licytacji uczynić maja.

Kamienica Sukcesorow Sledzińskich w Starej Warszawie na Dunaju pod Nrmi 145. sftuowana, z mocy Dekretu Urzędu Radzieckiego Miasta Starej Warszawy jest na sprzedaż deklarowana, która licytacja dnia 14. Marca roku teraz bieżącego o godzinie 3. po południu na Ratuszu Miasta tegoż odprawiać się będzie. Życzący sobie nabyć, ma się znajdować na tymże terminie, y licytacji attentować.

W Drukarni Grollowskiej wyszły z pod prasy następujące Książki: (1) Listy y Pisma rożne X. B. W. Tom 2gi za przywilejem in 8vo Zł: 3. (2) Dziennik Warszawzky na Rok 1788. Część 1. in 8vo Zł: 2. Prenumerata zaś na cały Rok tu w Warszawie Zł: 18. Przelatując zaś Poczta Zł: 30. Prospekt rozdać się gratis. Znajduie się tamże (3) Nocy Kleinenta XIV. in 8vo alla rust: (4) Życie y pochwała Maxymiliana z Bethune Xiążęcia de Sully pierwszego Ministra y Faworyta Henryka IV. Krola Francuskiego; z Francuskiego na Pol: przelożona przez S. Hra: Tarnowskię in 8vo alla rust: (5) Mowa przy rozdawaniu nagrod dla cnot czynnych y użytecznych społeczności, podług Projektu IP. Felixa Oraczewskiego, przez Jacka Przybyłkiego miana in 4to w Krakowie. (6) Znajduie się pod praśa Numa Pompiliusz drngi Krol Rzymu, szacowanego w tych czasach P. Iarza P. Florian, z Francuskiego na Pol: przelożona przez Xiędzę Stafica na prenumeratę podana Zł: 6. po wyiszeiu płacić się będzie Zł: 8. prospekt rozdać się gratis.

Znajduie się u P. Dufour Drukarza IKMcj Książki następujące: (1) Obywatel przez Autora X. Plebana z tym napisem: Si quid novisti rectius istis, Candidus imperti; si non, his utere mecum. Hor: Epist: libr. 1. in 8vo Zł: 5. (2) Seym Walny Cyterki P. Hrabiego Algarotti z Wloskiego przelożony przez Maryannę Maliszewką, S. M. in 12mo Zł: 2. (3) Trzeci Numer Dykcjonarza Medyki rozdać się Prenumeratorom od 1. Marca. Prenumerata trwa ielszcze do ostatniego Kwietnia, za Czerw: Zł: 2. potym zaś kosztować będzie Czerw: Zł: 3. (4) Lekarstwo skuteczne na zachowanie bydła od chorob epizootycznych, czyli lożnych pomiędzy Zwierzętami panujących we wszystkich Kraiach, a obliwie od zarazy morowej &c: Arkusz jeden in 8vo. Aby każdemu ułatwić sposob nabycia tego Arkusza, cena tego ustanowiona jest po groszy cztery.

Cukiernik Neapolitański, przeieżdżający przez tutejszą Stolicę do Petersburga, do usług (jak twierdzi) Imperatorowej Iejmci, czyni wiadomo, że ma do przedania arcy-dobre Cukiarki (Diavoloni) zwane, a używającym ich barzo służące do zdrowia, naprzód od boleści żołądka y pierśi skuteczne. Mała buteleczka ćwierć funta mająca kosztuje Zł: 24. Można ich dostać u Pana Cukiernika Baltrejski naprzeciw Zamku na rogu Pivney Ulicy mieszkającego pod Nrem 117.

Z mocy Dekretu Radzieckiego M. S. W. tudzież prorogacyi przez Urząd Ławniczy Miasta tegoż dnia 28. Lutego R. bieżącego 1788. uczynionej, Palacyku y Kamienic JJ. XX. Teatynow Warszawskich z wszystkimi Rezydencyami, całym zamurowaniem y gruntem Dziezicznym, oraz z meblami, pod tradycyę podeszłych, y Urzędownie otaxowanych dnia 27. Miesiaca y Roku terażniejszy, to jest we Czwartek pierwszy po Świętach Wielkonocnych na Ratuszu MSW. odprawiać się będzie publiczna urzędowa Licytacja. Ktoby sobie życzył onych kupienia, w czasie takowej licytacji stawić się zechce:

Obwieszcza się Sukcesorow niegdy Sł: Fryderyka Berlinerz tu w Warszawie bezdzietnie zmarłego, ażeby na mocy Dekretu Juryz: Dziekań: y Kapit: d. 15. Stycz: 1788. zapadłego, z Dokumentami pokrewienstwo dowodzącemi, w tymże Sądzie stawili się; inaczej część 4ta majątku po rzeczonym Fryd: Berlinerze pozostałego, mającym Przywilej juris Caduci wydana y przyśadzona będzie.

W Warszawie na Alexandryi za Pałacem Xiążąt de Nassau, na tejże Ulicy będącym, przy starym Pałacu tychże Xiążąt, są Oficyny dwie, tudzież stajnia y wozownia do najeścia każdego czasu, a obliwie dla gości podróżnych do Warszawy przyieżdżających; w których to Oficynach, wszelką wygodę znaleźć można. Ktoby sobie życzył takowe Oficyny nająć, ma się referować do Kowala przy bramie tychże Oficyn mieszkającego, a tam zainformowany będzie.

fam na 15. tysięcy *Janczarow*. Do-
dają jednak, że ta Forteca, nie jest
tak opatrzona w żywność, żeby
mogła tyle ludzi wykarmić przez
czas długi.

Od Granic Tureckich d. 8 Lutego.
Chociaż *Kapitan Basza*, codziennie
fam do Warsztatow okrętowych u-
daje się, końcem przyspieszenia swo-
ią przytomnością reparacyi okrętow
iak nayprędzey, tak dalece, że przy
robocie prożniących, śmiercią cza-
sem każe karać; Flota jednak do-
piero w Kwietniu będzie mogła na
morze ruszyć. *W. Soltan*, naywyż-
szego tey Floty *Kommandanta* ie-
szcze nie nominował. Wszakże mnie-
manie jest powszechne, że *Kapitan*
Basza otrzyma tę *Kommandę*.

Z Austrii d. 20. Lutego. Do Sta-
nów *Węgierskich* powtorny wy-
szedł rozkaz, iak nayprędzey przy-
stawienia 46,000. Rekrutów żada-
nych świeżo, z tamecznego Kro-
lestwa, y inkorporowanych do niego
Kraioiw.

Kwatery tu gotują dla niektórych
z *Czech* y *Morawii* idących *Bata-*
lionow, które się mają łączyć z
Węgierską *Armią*. Dwor *Cesarzski*,
bez wątpienia nieogółociliby tych
Prowincyi tak barzo z *Wojska*
swoiego, gdyby o dobrych *Pruskie-*
go *Gabinetu* sentymentach zape-
wniony niebył.

Dziwnią się tu niektórzy, że w
Cesarzkiej Deklaracyi Woyny, ża-
dneuy nie ma wzmianki o *Preten-*
syach, które nasz Dwor do *Porty*
czyni; ale drudzy odpowiadają, że

dofyć ieszcze czasu na to, y z stro-
ny naszey zapewne niczego nieza-
pomną. Cała rzecz zależy od po-
wodzenia pierwszej *Kampanii*. Trze-
ba naprzod odbyć utarczki małe,
w których *Turczyn* jest zawsze stra-
szny; ale gdy przyidzie do ztocze-
nia wielkiej bitwy, nigdy on nie
wytrzyma, y doświadczy, że *Takty-*
ka więcey waży, niż silne ramie y
miecz ostry.

Cesarzko-Królewski Internuncyusz
w *Carogrodzie*, przy odejściu z tam-
tąd ostatnich listów, miał być tey
nadziei, że na Okręcie *Francuskim*,
z dawna już najełym, po nastąpio-
ney *Deklaracyi Woyny*, natychmiast
będzie mógł na Morze puścić się.

W Serwii Porta przeciwko *Ce-*
sarzowi wyprowadzić chce *Woy-*
ska 100,000. y w *Bośni* 60,000.
ludzi. *Generalissimus* Głowney *Ar-*
mii Tureckiej od strony *Węgier*, bę-
dzie przeszedł *Minister Cudzoziem-*
skich Interesów Soliman Effendi,
ktory się dotąd samemi tylko za-
trudniał *Sprawami Politycznymi* a
teraz jednym razem ma dowodzić
na czele *Wojska*.

Z niecierpliwością czekamy na
listy z *Carogrodu*, częścią dla po-
znania, co za wrażenie sprawiła *Ce-*
sarzko-Królewska Deklaracya Woyny
na *Dywanie*, częścią też dla dowie-
dzenia się o losie *Barona de Herbert*.
Względem *Artykułu drugiego* rozu-
mieją niektórzy, że *Porta* nie ze-
chce z nim tak postąpić, iak postą-
piła z *JP. de Bulgakow*, tak dla szcze-
gulnych ku *Cesarzko-Królewskiemu*

Dworowi względow, iako też, ażeby na siebie nieobruszyła wszystkich Potencyi Chrześciańskich, tym nowym zgwałceniem *Prawa Narodow*, raz w *Europie* przyjętego.

Z *Włoch* dnia 9. Lutego. Z śmiercią *Angielskiego Pretendenta*, Syna *Iakuba III.* wszelka teraz pretensya tego Domu do Tronu *Angielskiego* zgaśła. Matka iego *Maria Klementyna Sobieska*, Krola *Polskiego* *Iana III.* Wnuczka, a Cesarza *Karola VII.* Siostra Cioteczna (ktorey Grób dla iey wielkiej świątobliwości, w osobliwzey czci u *Rzymian* dotychczas zostaje w *Watykańskim* Kościele *S. Piotra*) wydała go na świat w *Rzymie* Roku 1720. dnia 31. Grudnia (podług zwyczaju *Angielskiego*) w obecności wielu Kardynałow, y dystyngwowanych Osob. To urodzenie (ponieważ iego Ociec w roku 1701. w *St. Germain*, po śmierci *Iakuba II.* uroczyscie Krolom *W. Brytanii* był proklamowany, y za Króla od *Hiszpanii*, *Francyi* y *Papieża* uznawany) daniem ognia z Zamku *S. Anioła* ogłoszono. *Clemens XI.* Papież, szczególnie sprzyiał iego Oycu, a umierając zalecał go Kardynałom nayusilniey. Toż uczynił *Innocenty XIII.* który mu wyznaczył Pensyją na miesiąc 15,000. *Talarow Rzymskich.* Prócz tey pensyi miał on ieszcze od *Francyi* na miesiąc 50,000. *Liurów*, y tyleż prawie od *Hiszpani.* *Francya* y *Hiszpania* starały się różnemi sposobami osadzić *Iakuba III.* na Tronie *Angielskim*; ale przez wiadomy *Akt Sukcesyiny* R. 1701. na zawsze wyłączony został od Sukcesyi do Tronu *Angielskiego.* Nadzieia ta upadła ieszcze barziecey, gdy *Francya* podpisując Roku 1713. *Traktat Utrechtski*, przyrzekła uznawać *Elektorsto-Hannowercki* Dom za prawnych Tronu Sukcesorow; *Pretendentowi* zaś, pod żadnym pretextem schronienia u siebie nie dawać obiecała. Poczym *Iakob III.* udał się do *Włoch*, ponieważ Roku 1714.

Angielska wyszła Proklamacya, obiecująca za iego głowę 5,000. *Funtow Szterlingow.* Od tego czafu, zdawał się *Iakob III.* przestawać na tym, że w *Rzymie* odbierać honory Krolewskie, y że miał dochod wyścierać. Przeto też, gdy w Roku 1744. na nowo starano się, przynajmniej *Szkocyą* *Ierzemu II.* Krolowi odebrać, nie pojechał sam do *Anglii*, ale wyprawił tam *Najstarszego* swojego Syna *Karola Edwarda*, który na ow czas niemiał ieszcze zupełna lat 44. y w samey rzeczy Roku 1745. dnia 6. Sierpnia w *Szkocyi* wysiadł na ląd; ale po batalii przy *Colloiden* dnia 27. Kwietnia Roku 1747. prędko z *Anglii* wyiechać musiał. *Ztamtąd Edward* udał się do *Paryża*, lecz podług nowego *Traktatu Pokoju* dnia 18. Października R. 1748. zawartego, nie mógł dłużej tam zabawić. Ociec iego świątobliwie w *Rzymie* umarł Roku 1766. dnia 1. Stycznia, y na *Papieski* rozkaz w Kościele *S. Piotra* Krolewski Pogrzeb iemu był sprawiony. Z iego śmiercią upadła też powaga Krolewska *Xiążęcia Karola Edwarda* Syna iego, który względem tey *Etykiety*, wiele miał przykrości pod różnemi *Papieżami*, tak dalece, iż po większey części przebywał w *Toskańskim* *Xiąstwie*, poki go *Papież* terażniejszy do *Rzymu* nie sprowadził tym unyślem, żeby w *Poństwie* *Kościelnym* żył z pensyi od *Kamery* *Papieskiej* iemu wyliczaney. Pensya *Papieska* zmarłego *Pretendenta* 12,000. *Szkudow* wynosząca, spada teraz na *Kardynała* Brata iego, a po śmierci tego, otrzyma *Corka* *pierwszego* *Xiążca d'Albani* 3,000. *Szkudow.* Ona także *Dziedziczką* iedyną od swojego *Oycy* jest uczyniona, który też między innymi, iednemu z swoich *Dworskich*, z *Szkocyi* rodem, ktorego zwał *Stuartem*, zapisał rocznego dochodu na 3,000. *Szkudow.*

Do *Palermo* *Posel* *Angielski* przybył iadący do *Neapolu* dla zawarcia *Pokoju* z *tamecznym* *Dworem.*